

[वेळ: ३ तास]

[गुण: १००]

- सूचना: १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक.
२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्र.१ अ) “साहित्याची निर्मिती विशिष्ट सामाजिक वातावरण आणि सांस्कृतिक संदर्भ यांच्या आधारे घडत असते.” या विधानाचे विवेचन करा. (२५)

किंवा

ब) साहित्य, समाज आणि संस्कृती यामधील अनुबंध साधार स्पष्ट करा.

अ) जात आणि लिंगभेदावर आधारलेल्या भारतीय समाजव्यवस्थेचे दर्शन ‘सूड’ या कादंबरीच्या आधारे (२५) स्पष्ट करा.

किंवा

ब) जानकीची खरी व्यथा माणूसपणा आहेरल्याची कथा आहे. ‘सूड’ मधून उलगडून दाखवा.

अ) मध्यमवर्गीय स्त्रीची कुटुंबव्यवस्थेत होणारी घुसमट ‘अवकाश’ या कादंबरीच्या आधारे स्पष्ट करा. (२५)

किंवा

ब) “स्त्रियांच्या वाटयाला येणाऱ्या दुःखाचे मूळ पुरुषप्रधान समाजव्यवस्थेत आहे.” लेखिका सानिया यांच्या ‘अवकाश’ कादंबरीच्या आधारे उलगडून दाखवा.

अ) ‘गावठाण’ या कादंबरीतून ग्रामीण जीवनाचे दर्शन कृष्ण खोत कसे घडवतात ते स्पष्ट करा. (२५)

किंवा

ब) ‘गावठाण’ या कादंबरीतून आनंदीच्या शोकात्म जीवनाचे चित्रण कसे करण्यात आलेले आहे ते सविस्तर लिहा.
